

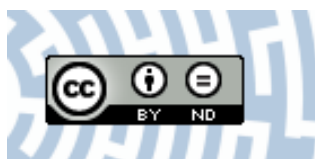

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Ujęcie zorientowane obiektowo, klasy obiektowe, kadry i skrypty w tłumaczeniu automatycznym

Author: Beata Śmigielska

Citation style: Śmigielska Beata. (2012). Ujęcie zorientowane obiektowo, klasy obiektowe, kadry i skrypty w tłumaczeniu automatycznym. "Rocznik Przekładoznawczy" (2012), T. 7, s. 121-143. DOI: 10.12775/RP.2012.009

Uznanie autorstwa - Bez utworów zależnych Polska - Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Beata Śmigielska
Katowice

UJĘCIE ZORIENTOWANE OBIEKTOWO, KLASY OBIEKTOWE, KADRY I SKRYPTY W TŁUMACZENIU AUTOMATYCZNYM

Zarys treści: Artykuł przedstawia główne założenia ujęcia zorientowanego obiektowo autorstwa W. Banysia – metody opisu języka stworzonej przede wszystkim dla celów automatycznego tłumaczenia tekstów. Metoda ta proponuje ciekawe rozwiązania w zakresie różnego typu problemów językowych, m.in. związanych z występującym w języku, trudnym do opisania, zjawiskiem polisemii.

Głównym celem artykułu jest przedstawienie zasad tworzenia elektronicznej bazy danych leksykalnych, tak języka ogólnego, jak i języków specjalistycznych, w ramach ujęcia zorientowanego obiektowo (AOO) autorstwa W. Banysia (2002a, 2002b, 2005). Metoda ta została stworzona dla celów tłumaczenia, ze szczególnym uwzględnieniem tłumaczenia automatycznego. Chcielibyśmy przybliżyć najważniejsze teoretyczne założenia opisu języka według tej koncepcji oraz zaprezentować opis wybranej jednostki leksykalnej w kierunku francusko-polskim.

Jak powszechnie wiadomo, precyzyjny opis jednostek leksykalnych na poziomie semantycznym nastrocza najwięcej trudności, głównie z powodu występującego w językach naturalnych wszechobecnego zjawiska wieloznaczności słów. Tłumaczenie całkowicie maszynowe, w którym program otrzymuje tekst źródłowy i bez żadnej ingerencji człowieka generuje poprawny tekst wynikowy we wskazanym języku docelowym, to niewątpliwie największe marzenie wszystkich językoznawców pracujących nad metodą takiego właśnie skutecznego opisu języka.

Ujęcie zorientowane obiektowo jest jedną z metod leksykograficznych, która próbuje zmierzyć się z wieloma problemami opisu języka na wszystkich jego podsystemach, ze szczególnym uwzględnieniem poziomu znaczeniowego, proponując ciekawe rozwiązania w zakresie różnego typu trudności pojawiających się w trakcie prowadzenia tego rodzaju prac.

Cała ta koncepcja opisu języka opiera się na filozofii dialektycznej, rozumianej przez jej autora – w największym skrócie – jako wszechobecna i wszechogarniająca siatka relacji zachodzących między elementami systemu, podlegającego działaniom przeciwstawnych sił zmieniających się w czasie, której przypadkiem szczególnym jest relacja i obustronny wpływ dwóch elementów na siebie, w tym wypadku dwóch jednostek języka, immanentnie wpisany w jego strukturę, tak jak i w strukturę materii świata, stanowiąc jej integralną część.

Metodologia prowadzonych badań jest zgodna także z czterema zasadami powszechnie uznawanej do dziś za uniwersalną metody Kartezjusza, gwarantującej dochodzenie do sądów prawdziwych. Podstawą dochodzenia do sądów prawdziwych są cztery najważniejsze zasady opublikowane w *Rozprawie o metodzie* (Descartes 1991):

- 1) uznawanie za prawdziwe tylko takich sądów, które jasno i wyraźnie jawią się w umyśle jako takie i nie ma żadnych wątpliwości co do ich prawdziwości,
- 2) dzielenie każdej pojawiającej się trudności na mniejsze elementy, co znacznie ułatwia jej rozwiązanie,
- 3) w procesie formułowania sądów zaczynanie od rzeczy najprostszych i najłatwiejszych do zbadania oraz sukcesywne przechodzenie do rzeczy najtrudniejszych i najbardziej złożonych,
- 4) sprawdzenie wszystkich dokonanych analiz, upewniając się, że nic, co ważne z punktu widzenia prowadzonych badań, nie zostało pominięte.

Format opisu jednostek leksykalnych

Format, w który informacje leksykalno-semantyczne zostają wprowadzane, jest rzeczą bardzo ważną przynajmniej z dwóch powodów.

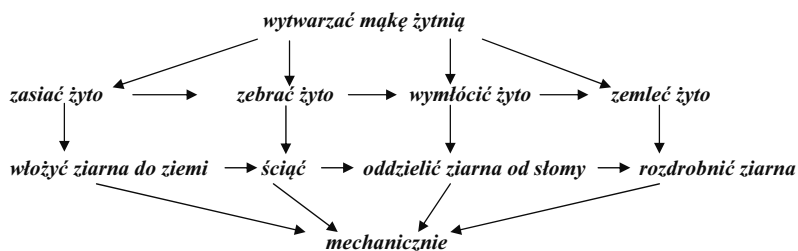
Pierwszy powód, dla którego format opisu jednostek leksykalnych jest niezwykle istotny, jest związany z samym celem stworzenia metody. Podstawowym jej celem jest, oprócz rozwiązania problemu polisemii, taki opis języka, który byłby najprościej przekładalny na języki programowania komputerowego. Ponieważ przedstawiana koncepcja jest ujęciem zorientowanym

obiekto, tak wykonany opis jest przekładalny na języki programowania obiektowego stosowane w informatyce.

Drugi powód dotyczy architektury proponowanego opisu:

- powinna ona być jak najprostsza i możliwie otwarta na wszelkiego rodzaju modyfikacje i uzupełnienia, biorąc pod uwagę niezaprzeczalny fakt, że język jako organizm żywy ulega różnego typu przemianom na przestrzeni czasu,
- powinna ona mieć charakter modularny – każdy moduł powinien być z jednej strony powiązany z pozostałymi modułami tworzącymi architekturę opisu, a z drugiej strony zachować możliwie jak największą autonomię (zmiany lub modyfikacje w opisie często dotyczą jakiejś jego części, a nie całości),
- poszczególne składniki modułu powinny móc być wykorzystane do opisu innych, bliskich konceptualnie modułów, co bardzo usprawnia pracę nad całościowym opisem języka,
- każdy składnik modułu powinien być odrębną, całkowicie zrozumiałą całością, niezależnie od przynależności do jakiegokolwiek bądź jakichkolwiek modułów.

Przeanalizujmy dla przykładu moduł *wytwarzać mąkę żytnią* i zobaczmy, jakie mniejsze elementy wchodzi w jego skład. Dokonując dekompozycji logicznej tego modułu bierzemy również pod uwagę rozkład jego składników na osi czasowej (strzałki pionowe wskazują na dekompozycję logiczną – semantyczną na mniejsze elementy, natomiast strzałki w linii poziomej wskazują na dekompozycję logiczną – semantyczną na składniki rozmieszczone kolejno na osi czasowej):

Mniejsza lub większa liczba przedstawionych w powyższym przykładzie składników modułu może być wykorzystana do opisu innej, mniej lub bardziej podobnej sytuacji, np. *wytwarzać mąkę ryżową*. Opis tej sytuacji będzie wymagał zmiany bardzo niewielkiej liczby składników, takich jak np. *zebrać mechanicznie* (jak wiadomo ryż nie jest generalnie zbierany metodą zmechanizowaną, zbiórka tego ziarna wykonywana jest raczej ręcznie). Gdyby-

śmy jednak chcieli opisać sytuację np. *wytwarzać galanterię skórzaną* czy też *wytwarzać narzędzia* etc., żaden z wymienionych wcześniej składników nie mógłby być wykorzystany do opisu.

Kierunek badań w AOO

W ujęciu zorientowanym obiektowo opisujemy znaczenie poszczególnych jednostek języka, wychodząc **od obiektu do funkcji**, które są mu przypisywane w języku, co można zapisać posługując się schematem logicznym:

$$x \rightarrow f.$$

Odwrotny kierunek badań znaczenia możemy obserwować np. w koncepcji opisu struktur predykatowo-argumentowych S. Karolaka (1984, 2007):

$$f \rightarrow x,$$

w której punktem wyjścia opisu są istniejące relacje (predykaty) odnoszące się do sytuacji występujących w pozajęzykowym świecie. W każdym typie relacji koniecznie bierze udział jakaś liczba elementów, która tę relację tworzy. Zatem predykaty otwierają zawsze jakąś liczbę pozycji argumentowych, koniecznych i niezbędnych do tego, aby określić znaczenie danego słowa. Na przykład predykat *jeść* otwiera dwie pozycje argumentowe *x* i *y*. Możemy przedstawić tę strukturę $P - A$ za pomocą zdania, np. *Kobieta je jabłko*.

Tymczasem w ujęciu zorientowanym obiektowo, *jabłko* będzie opisane za pomocą wszystkich możliwych operacji, jakie ten obiekt może wykonać i jakie możemy wykonać na tym obiekcie lub z tym obiektem, oraz za pomocą wszystkich jego cech. I tak np.

Co możemy zrobić z jabłkiem?

zjeść jabłko
kupić jabłko
sprzedać jabłko
wyrzucić jabłko
ugryźć jabłko
obrać jabłko
pokroić jabłko
ugotować jabłko

Co jabłko może „zrobić”?

jabłko gnije
jabłko spada z drzewa
jabłko rośnie
jabłko dojrzewa
jabłko pleśnieje
jabłko gotuje się
jabłko piecze się
jabłko praży się

upiec jabłko
skosztować jabłko
etc.

jabłko wisi na drzewie
jabłko alergizuje
etc.

Jakie będą cechy – atrybuty – które *jabłku* możemy przypisać?

kwaśne jabłko
słodkie jabłko
słodko-kwaśne jabłko
duże jabłko
małe jabłko
średnie jabłko
prażone jabłko
etc.

gotowane jabłko
pieczone jabłko
spleśniałe jabłko
zgniłe jabłko
nadgryzione jabłko
czerwone jabłko
zielone jabłko

Na podstawie kilku powyższych przykładów widać wyraźnie, że to właśnie takie operacje i atrybuty, a nie inne, właściwe dla danego słowa i występujące w jego bliskim otoczeniu w zdaniu, charakteryzują w sposób pełny jego znaczenie. Należy podkreślić, iż wybór obiektu jako centralnego elementu opisu w AOO jest oczywiście kwestią wyboru kierunku badań. Badanie to ma na celu zapewnić poprawność tłumaczenia automatycznego, a prezentowany opis pozwala nam osiągnąć zamierzony cel.

Klasa obiektowa – centralna jednostka opisu

W ujęciu zorientowanym obiektowo każdy obiekt ma zatem charakter **funkcjonalny, operacyjny**. W opisie tym nie tyle są brane pod uwagę wiadomości natury ontologicznej na temat analizowanego obiektu, chociaż stanowią w pewnym sensie jego prototyp, co opisy językowe: przez operacje i atrybuty właściwe dla danego obiektu opisujemy go tak, jak jest on traktowany przez język i jak funkcjonuje właśnie w języku.

Obiekt językowy nie istnieje sam dla siebie, każdy jest częścią większej całości, nazywanej **klasą obiektową** (por. Gross 1999, 2004, 2008), charakteryzującą się tym samym zestawem operacji i atrybutów. Jest to podejście opisu bliskie pracom Laboratorium LDI (Lexiques Dictionnaires Informatique), zapoczątkowanym i prowadzonym pod kierunkiem G. Grossa w Paryżu XIII, a dzisiaj kontynuowanym przez zespół S. Mejri.

Ujęcie zorientowane obiektowo opisuje klasy obiektowe i zależności występujące między nimi, a nie poszczególne obiekty do nich należące. Opis języka w tym ujęciu jest zatem przedstawieniem sieci zależności pomiędzy

klasami obiektowymi odzwierciedlającymi system jednostek języka i ich wzajemnych relacji.

Szczegółowych informacji dotyczących klasy obiektowej i jej elementów składowych dostarczają nam głównie operacje, które te elementy wykonują oraz które są na nich wykonywane. Operacje, zwane również **predyktorami**, można podzielić na trzy duże grupy:

- **predykatory-konstruktory** – tworzą klasę obiektową bądź też wskazują na sytuację, w której dana klasa obiektowa nie występuje,
- **predykatory-manipulatory** – wskazują na wszelkiego rodzaju „manipulacje” dokonywane na obiektach lub też dotyczą „manipulacji” wykonywanych przez same obiekty danej klasy,
- **predykatory-akcesory** – dostarczają informacji o zachowaniu i strukturze klasy obiektowej i jej elementów.

Podział operacji/predyktorów na trzy typy jest istotny z punktu widzenia nadania pewnego porządku i logicznej struktury opracowywanym schematom opisu. Warto zauważyć, że predykatory-konstruktory, będące podtypem predyktorów-manipulatorów, pojawiają się głównie w opisie obiektów – artefaktów – elementów świata zewnętrznego stworzonych przez człowieka. Z predyktorów-akcesorów, mówiących o zachowaniu i strukturze danej klasy obiektowej, można bardzo łatwo dojść np. do listy atrybutów charakterystycznych dla tej klasy.

Przyjrzyjmy się klasie obiektowej *samochody* i zobaczmy, jakiego typu operacje ją definiują:

Predykatory-konstruktory, np.

zaprojektować samochód
skonstruować samochód
wyprodukować samochód
zniszczyć samochód
dać samochód do kasacji
etc.

Predykatory-manipulatory, np.

samochód jedzie	kupić samochód
samochód cofa	sprzedać samochód
samochód wyprzedza	wynająć samochód
samochód rusza	wypożyczyć samochód
samochód wpada w poślizg	zmienić samochód
samochód skręca	umyć samochód

samochód przyspiesza	ubrudzić samochód
samochód zwalnia	zreperować samochód
etc.	etc.
podróżować samochodem	
jechać samochodem	
wsiadać do samochodu	
wysiadać z samochodu	
etc.	

Predykatory-akcesory, np.

samochód jest brudny	samochód jest ładny
samochód jest czysty	samochód jest komfortowy
samochód jest sprawny	samochód jest modny
samochód jest drogi	samochód jest po wypadku
samochód jest tani	samochód jest zepsuty
samochód jest szybki	samochód jest czerwony
etc.	etc.

Hierarchia konceptualna klas obiektowych oraz system dziedziczenia semantycznego

Świat językowy złożony z klas obiektowych i relacji między nimi występujących ma wewnętrzny mechanizm, dzięki któremu jest możliwe przekazywanie cech semantycznych z jednej klasy do drugiej. Nie dzieje się to oczywiście w sposób przypadkowy. Związki zachodzące pomiędzy klasami obiektowymi są relacjami hiperonimii i hiponimii określanymi przez język.

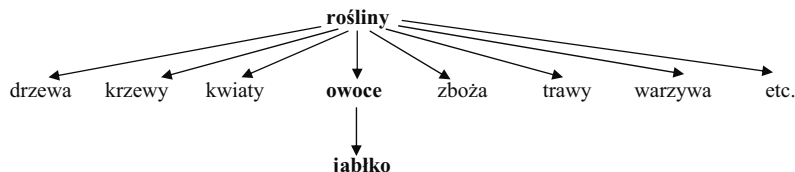
Każda klasa obiektowa, z wyjątkiem tych najbardziej abstrakcyjnych, ma swoją **superklasę** (tę, której jest częścią – tzw. klasę hiperonimiczną) oraz często ma również swoją **podklasę** (tę, która jest jej częścią – tzw. klasę hiponimiczną). Relacje tego typu są nazwane **systemem dziedziczenia semantycznego**, ponieważ właściwości semantyczne superklasy są przekazywane podklasie, która jest jej częścią, co z jednej strony znacznie upraszcza opis języka, zmniejszając przede wszystkim objętość opisu wynikającą z wyeliminowania zjawiska redundancji.

W celu ustalenia hierarchii konceptualnej pomiędzy klasami obiektowymi możemy posłużyć się formułą logiczną:

x jest rodzajem y (is_a kind of)

Gdybyśmy przyjrzeni się z bliska klasie obiektowej *roślin*, zobaczylibyśmy, że np. *jabłko jest rodzajem owocu*, *owoc jest rodzajem rośliny*. Oczywiście *drzewa*, *kwiaty*, *krzewy*, *zboża*, *trawy* etc. również należą do klasy obiektowej *roślin*, co wynika z zastosowania tej samej relacji logicznej. Powyższy mechanizm można przedstawić za pomocą schematu:

Klasa obiektowa *roślin* ma sobie właściwe operatory (*opérateurs appropriés*) i atrybuty (*attributs*), które są dziedziczone w kierunku „góra–dół” również przez klasy obiektowe: *owoce*, *krzewy*, *zboża*, *drzewa*, *trawy*, *warzywa*, *kwiaty* i inne.

I tak np. operator *pobierać tlen* jest charakterystyczny dla klasy obiektowej *roślin* oraz dla wszystkich pozostałych powyżej wymienionych.

Klasa *owoce* również charakteryzuje się operatorami i atrybutami, które pozwalają na wydobycie jej jako odrębnej klasy obiektowej, podklasy w stosunku do superklasy *roślin*.

Owoce dziedziczą więc z jednej strony operatory właściwe klasie *roślin*, ale z drugiej strony mają również swoje własne operatory, charakterystyczne tylko dla nich, np. *robić dżemy*, *powidła*, *marmolady*.

- owoce*
  - *pobierają tlen*,
  - *robi się z nich dżemy, powidła, marmolady etc.*

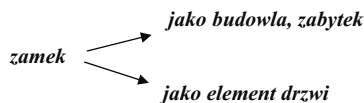
Kadry, skrypty oraz kontekst w tłumaczeniu automatycznym

Wszystkie informacje natury semantycznej, dzięki którym tworzymy klasy obiektowe są zorganizowane przez *kadry (frames)*. Koncepcja *kadrów (frames)* została rozwinięta w psychologii kognitywnej przez F.C. Bartlett (1932), a w późniejszych latach zastosowana przez M.L. Minsky’ego (1975) w prowadzonych przez niego badaniach nad sztuczną inteligencją.

Głównym założeniem tej koncepcji było przyjęcie faktu, że człowiek przechowuje w pamięci olbrzymią ilość informacji, które mają wewnętrzną strukturę i pochodzą ze wszystkich przeżytych przez niego doświadczeń. Na podstawie właśnie tych danych, każdy z nas interpretuje i stara się zrozumieć

wszystkie nowe sytuacje, z którymi się zetknie w życiu. **Kadry** tworzą więc pewnego rodzaju statyczne schematy sytuacji. Dynamiczne schematy sytuacji, sekwencje różnego typu czynności zwane są **skryptami**. Wystarczy jeden element, który nie pasuje do zakodowanej przez nas sytuacji, czy też inna niż zwykle sekwencja wykonywanej jakiejś czynności żeby nie uszło to naszej uwadze i zmusiło nas do myślenia i ewentualnie do przemodelowania już posiadanych schematów. Każda zmiana ma charakter informacyjny.

Jeśli chodzi o tłumaczenie automatyczne, warto podkreślić bardzo ważną rolę, jaką kadry i skrypty odgrywają w tym procesie. Istnieją w języku wyrażenia, których tłumaczenie na język docelowy nie stanowi żadnego problemu, ponieważ stojące obok operatory i atrybuty wskazują jednoznacznie na ich znaczenie. Wieloznaczne słowo w języku polskim, takie jak np.

nie sprawia żadnych trudności w tłumaczeniu, jeśli w jego sąsiedztwie pojawiają się takie operatory jak np.

zwiedzać zamek – *visiter un château (budowlę, zabytek)*

naoliwić zamek – *huiler une serrure (część drzwi)*.

Wiele jest jednak w języku takich wyrażeń, które wymagają sprecyzowania kadru, a czasem również przeanalizowania dalszego kontekstu, w którym się pojawiają, w celu wybrania odpowiedniego tłumaczenia w języku docelowym. Na przykład w wyrażeniu *kupić duży, drogi zamek* – ani operator *kupić*, ani atrybuty *duży i drogi* nie rozwiązują nam problemu wyboru prawidłowego ekwiwalentu we wskazanym języku. Należy więc zbadać szerszy kontekst i ustalić w ten sposób, w jakiej sytuacji (w jakim kadrze bądź skrypcie) pojawia się to wyrażenie. I tak np., jeśli wyrażenie to pojawi się w tekście:

Piotr kupił duży, drogi zamek. Już dawno nosił się z zamiarem, jak na szlachcica przystało, zamieszkania w jakiejś okazałej budowli z XVII wieku. W końcu nadarzyła się okazja: piękny pałac w stylu renesansowych zamków francuskich, flankowany w narożach czterema ośmiobocznymi basztami, otoczony fosą. Piwnice i parter sklepione kolebkowo.

widać wyraźnie, analizując słowa (*pałac, zamek w renesansowym stylu francuskim, fosa, piwnica, baszta* etc.) pojawiające się w dalszym kontekście badanego wyrażenia, a przede wszystkim przez obecność słowa *zamieszkania*, że kadr dotyczy zabytku, budowli, a nie np. urządzenia służącego do ryglowania drzwi, szuflad itd. Badane wyrażenie należy więc przetłumaczyć w tym wypadku na język francuski:

– *acheter un grand, cher château.*

W innym kontekście natomiast, np.

Piotr kupił duży, drogi zamek. Ostatnio nie miał szczęścia. Każdy wymieniony przez niego zamek był wadliwy: albo nie pasował, bo był za mały, albo się zacinał, albo w ogóle nie dało się go ani zamknąć, ani otworzyć. Ten wydawał się w końcu odpowiedni do jego pięknych dębowych drzwi [...]

tłumaczenie wyrażenia na język francuski, również zależne od analizy kontekstu oraz kadru i/lub skryptu, będzie wskazywało na francuski odpowiednik:

– *acheter une grande, chère serrure.*

Przykład opisu wybranej jednostki leksykalnej w AOO w kierunku fr–pl

FR	PL
décision	decyzja
[Classe d'objets:] <i>dictum</i>	[Klasa obiektowa:] <i>dictum</i>
[Définition:] <i>action de décider, de juger un point litigieux; son résultat</i>	[Definicja:] <i>wynik rozważania czegoś; postanowienie, rozstrzygnięcie</i>
[Synonymes:] <i>résolution</i>	[Synonimy:] <i>postanowienie</i>
[Super classe 5:] <i>situation</i>	[Superklasa 5:] <i>sytuacja</i>
[Super classe 4:] <i>relations</i>	[Superklasa 4:] <i>relacje</i>
[Super classe 3:] <i>relations interpersonnelles</i>	[Superklasa 3:] <i>relacje międzyludzkie</i>

[Super classe 2:] <i>communication</i>	[Superklasa 2:] <i>komunikacja</i>
[Super classe 1:] <i>communication linguistique</i>	[Superklasa 1:] <i>komunikacja językowa</i>
[Domaine:]	[Dziedzina:]
[Attributs:]	[Atrybuty:]
<i>ancienne décision</i>	<i>stara decyzja</i>
<i>bonne décision</i>	<i>dobra decyzja</i>
<i>décision à prendre</i>	<i>decyzja do podjęcia</i>
<i>décision a priori</i>	<i>decyzja a priori</i>
<i>décision à rejeter</i>	<i>decyzja do odrzucenia</i>
<i>décision aberrante</i>	<i>wadliwa decyzja</i>
<i>décision abrogée</i>	<i>zawieszona decyzja</i>
<i>décision absolutoire</i>	<i>decyzja uniewinniająca</i>
<i>décision acceptable</i>	<i>decyzja do przyjęcia</i>
<i>décision acceptée</i>	<i>przyjęta decyzja</i>
<i>décision adaptée</i>	<i>dostosowana decyzja</i>
<i>décision administrative</i>	<i>decyzja administracyjna</i>
<i>décision ajournée</i>	<i>odłożona decyzja</i>
<i>décision analysée</i>	<i>przeanalizowana decyzja</i>
<i>décision annoncée</i>	<i>ogłoszona decyzja</i>
<i>décision annulée</i>	<i>unieważniona decyzja</i>
<i>décision antérieure</i>	<i>wcześniejsza decyzja</i>
<i>décision applaudie</i>	<i>oklaskana decyzja</i>
<i>décision approuvée</i>	<i>zatwierdzona decyzja</i>
<i>décision appuyée</i>	<i>poparta decyzja</i>
<i>décision arbitraire</i>	<i>arbitralna decyzja</i>
<i>décision arbitrale</i>	<i>decyzja arbitrażowa</i>
<i>décision arrêtée</i>	<i>wstrzymana decyzja</i>
<i>décision attaquée</i>	<i>zaskarżona decyzja</i>
<i>décision attendue</i>	<i>oczekiwana decyzja</i>
<i>décision audacieuse</i>	<i>odważna decyzja</i>
<i>décision autorisée</i>	<i>upoważniona decyzja</i>

<i>décision ayant force de chose jugée</i>	<i>decyzja prawomocna</i>
<i>décision bête</i>	<i>głupia decyzja</i>
<i>décision brutale</i>	<i>brutalna decyzja</i>
<i>décision censurée</i>	<i>ocenzone decyzja</i>
<i>décision changée</i>	<i>zmieniona decyzja</i>
<i>décision collective</i>	<i>decyzja zespołowa</i>
<i>décision communiquée</i>	<i>przekazana decyzja</i>
<i>décision complète</i>	<i>pełna decyzja</i>
<i>décision complétée</i>	<i>uzupełniona decyzja</i>
<i>décision compliquée</i>	<i>skomplikowana decyzja</i>
<i>décision compréhensible</i>	<i>zrozumiała decyzja</i>
<i>décision concertée</i>	<i>rozpatrzone decyzja</i>
<i>décision confirmée</i>	<i>potwierdzona decyzja</i>
<i>décision connue</i>	<i>znana decyzja</i>
<i>décision consultée</i>	<i>skonsultowana decyzja</i>
<i>décision contentieuse</i>	<i>sporna decyzja</i>
<i>décision contestée</i>	<i>zanegowana decyzja</i>
<i>décision contradictoire</i>	<i>sprzeczna decyzja</i>
<i>décision corrigée</i>	<i>poprawiona decyzja</i>
<i>décision courageuse</i>	<i>odważna decyzja</i>
<i>décision d'approbation</i>	<i>decyzja o zatwierdzeniu</i>
<i>décision d'arbitrage</i>	<i>decyzja arbitrażowa</i>
<i>décision d'attribution</i>	<i>decyzja o przydziale</i>
<i>décision d'expulsion</i>	<i>decyzja o eksmisji</i>
<i>décision d'homologation</i>	<i>decyzja o nadaniu wykonalności określonym aktom</i>
<i>décision d'investissement</i>	<i>decyzja o inwestycji</i>
<i>décision d'une juridiction</i>	<i>decyzja sądu</i>
<i>décision dangereuse</i>	<i>niebezpieczna decyzja</i>
<i>décision de classement</i>	<i>decyzja o umorzeniu sprawy</i>
<i>décision de confiscation</i>	<i>decyzja o konfiskacie mienia</i>
<i>décision de conseil</i>	<i>decyzja rady</i>

<i>décision de gouvernement</i>	<i>decyzja rządu</i>
<i>décision de l'arbitre</i>	<i>decyzja sędziego</i>
<i>décision de l'assemblée</i>	<i>decyzja zgromadzenia</i>
<i>décision de la cour suprême</i>	<i>decyzja sądu najwyższego</i>
<i>décision de principe</i>	<i>decyzja zasadnicza</i>
<i>décision de rejet</i>	<i>decyzja odmowna</i>
<i>décision de retraite</i>	<i>decyzja emerytalna</i>
<i>décision de saisie</i>	<i>decyzja o konfiskacie</i>
<i>décision défavorable</i>	<i>nieprzychylna decyzja</i>
<i>décision définitive</i>	<i>ostateczna decyzja</i>
<i>décision demandée</i>	<i>decyzja, o którą się prosi</i>
<i>décision désapprouvée</i>	<i>potępiona decyzja</i>
<i>décision des parents</i>	<i>decyzja rodziców</i>
<i>décision dictée</i>	<i>podyktowana decyzja</i>
<i>décision différée</i>	<i>odłożona decyzja</i>
<i>décision difficile</i>	<i>trudna decyzja</i>
<i>décision discrétionnaire</i>	<i>decyzja dyskrecyjna</i>
<i>décision discutée</i>	<i>omówiona decyzja</i>
<i>décision du chef</i>	<i>decyzja szefa</i>
<i>décision du comité</i>	<i>decyzja komitetu</i>
<i>décision du concile</i>	<i>decyzja konsylium</i>
<i>décision du juge</i>	<i>decyzja sędziego</i>
<i>décision du jury</i>	<i>decyzja ławy przysięgłych</i>
<i>décision du ministre</i>	<i>decyzja ministra</i>
<i>décision du président</i>	<i>decyzja prezydenta</i>
<i>décision du tribunal</i>	<i>decyzja sądu</i>
<i>décision d'un concile</i>	<i>decyzja konsylium</i>
<i>décision d'une assemblée législative.</i>	<i>decyzja zgromadzenia ustawodawczego</i>
<i>décision économique</i>	<i>decyzja ekonomiczna</i>
<i>décision écrite</i>	<i>decyzja na piśmie</i>
<i>décision effective</i>	<i>efektywna decyzja</i>

[134]

<i>décision élaborée</i>	<i>sporządzona decyzja</i>
<i>décision emportée</i>	<i>podjęta decyzja</i>
<i>décision énergique</i>	<i>energiczna decyzja</i>
<i>décision erronée</i>	<i>błędna decyzja</i>
<i>décision éthique</i>	<i>etyczna decyzja</i>
<i>décision étudiée</i>	<i>zbadana decyzja</i>
<i>décision examinée</i>	<i>zbadana decyzja</i>
<i>décision exécutée</i>	<i>wykonana decyzja</i>
<i>décision exécutoire</i>	<i>decyzja wykonawcza</i>
<i>décision exigée</i>	<i>wymagana decyzja</i>
<i>décision expliquée</i>	<i>wyjaśniona decyzja</i>
<i>décision facile</i>	<i>łatwa decyzja</i>
<i>décision favorable</i>	<i>przychylna decyzja</i>
<i>décision favorisée</i>	<i>poparta decyzja</i>
<i>décision finale</i>	<i>decyzja końcowa</i>
<i>décision financière</i>	<i>decyzja finansowa</i>
<i>décision forcée</i>	<i>wymuszona decyzja</i>
<i>décision formulée</i>	<i>sformułowana decyzja</i>
<i>décision grave</i>	<i>poważna decyzja</i>
<i>décision hasardeuse</i>	<i>przypadkowa decyzja</i>
<i>décision humble</i>	<i>nieśmiała decyzja</i>
<i>décision illégale</i>	<i>nielegalna decyzja</i>
<i>décision importante</i>	<i>ważna decyzja</i>
<i>décision imposée</i>	<i>narzucona decyzja</i>
<i>décision imprévue</i>	<i>nieprzewidziana decyzja</i>
<i>décision incompréhensible</i>	<i>niezrozumiała decyzja</i>
<i>décision inconnue</i>	<i>nieznana decyzja</i>
<i>décision inconsidérée</i>	<i>nierozważna decyzja</i>
<i>décision individuelle</i>	<i>decyzja indywidualna</i>
<i>décision inédite</i>	<i>nieogłoszona decyzja</i>
<i>décision infirmée</i>	<i>unieważniona decyzja</i>

<i>décision influencée</i>	<i>decyzja podjęta pod wpływem</i>
<i>décision injuste</i>	<i>niesprawiedliwa decyzja</i>
<i>décision insuffisante</i>	<i>niewystarczająca decyzja</i>
<i>décision intelligente</i>	<i>inteligentna decyzja</i>
<i>décision intuitive</i>	<i>intuicyjna decyzja</i>
<i>décision inutile</i>	<i>niepotrzebna decyzja</i>
<i>décision irraisonnable</i>	<i>nierozsądna decyzja</i>
<i>décision irrévocable</i>	<i>nieodwołalna decyzja</i>
<i>décision judiciaire</i>	<i>decyzja sądowa</i>
<i>décision juste</i>	<i>sprawiedliwa decyzja</i>
<i>décision justifiée</i>	<i>uzasadniona decyzja</i>
<i>décision justifiée</i>	<i>usprawiedliwiona decyzja</i>
<i>décision légale</i>	<i>legalna decyzja</i>
<i>décision libérale</i>	<i>wolna decyzja</i>
<i>décision locale</i>	<i>lokalna decyzja</i>
<i>décision lue</i>	<i>przeczytana decyzja</i>
<i>décision maintenue</i>	<i>podtrzymana decyzja</i>
<i>décision matérialisée</i>	<i>zrealizowana decyzja</i>
<i>décision méchante</i>	<i>złośliwa decyzja</i>
<i>décision médicale</i>	<i>decyzja lekarska</i>
<i>décision méprisée</i>	<i>zlekceważona decyzja</i>
<i>décision ministérielle</i>	<i>ministerialna decyzja</i>
<i>décision modifiée</i>	<i>zmodyfikowana decyzja</i>
<i>décision morale</i>	<i>moralna decyzja</i>
<i>décision motivée</i>	<i>uzasadniona decyzja</i>
<i>décision municipale</i>	<i>miejska decyzja</i>
<i>décision mûre</i>	<i>dojrzała decyzja</i>
<i>décision mûrie</i>	<i>przemyślana decyzja</i>
<i>décision nécessaire</i>	<i>konieczna decyzja</i>
<i>décision négative</i>	<i>negatywna decyzja</i>
<i>décision niée</i>	<i>zanegowana decyzja</i>

<i>décision objective</i>	<i>obiektywna decyzja</i>
<i>décision obtenue</i>	<i>otrzymana decyzja</i>
<i>décision opérationnelle</i>	<i>decyzja operacyjna</i>
<i>décision orale</i>	<i>ustna decyzja</i>
<i>décision organisationnelle</i>	<i>decyzja organizacyjna</i>
<i>décision pénale</i>	<i>decyzja karna</i>
<i>décision personnelle</i>	<i>osobista decyzja</i>
<i>décision pesée</i>	<i>rozważona decyzja</i>
<i>décision politique</i>	<i>decyzja polityczna</i>
<i>décision positive</i>	<i>pozytywna decyzja</i>
<i>décision pratique</i>	<i>praktyczna decyzja</i>
<i>décision préalable</i>	<i>decyzja wstępna</i>
<i>décision précisée</i>	<i>sprecyzowana decyzja</i>
<i>décision préfectorale</i>	<i>decyzja prefektury</i>
<i>décision préliminaire</i>	<i>wstępna decyzja</i>
<i>décision préparée</i>	<i>przygotowana decyzja</i>
<i>décision prévue</i>	<i>przewidziana decyzja</i>
<i>décision prioritaire</i>	<i>priorytetowa decyzja</i>
<i>décision prise</i>	<i>podjęta decyzja</i>
<i>décision prise en assemblée plénière</i>	<i>decyzja podjęta na zgromadzeniu plenarnym</i>
<i>décision prompte</i>	<i>pochopna decyzja</i>
<i>décision provisoire</i>	<i>tymczasowa decyzja</i>
<i>décision prud'homale</i>	<i>decyzja sądu pracy</i>
<i>décision raisonnable</i>	<i>rozsądna decyzja</i>
<i>décision raisonnée</i>	<i>przemyślana decyzja</i>
<i>décision rapide</i>	<i>szybka decyzja</i>
<i>décision rappelée</i>	<i>przypomniana decyzja</i>
<i>décision réalisée</i>	<i>zrealizowana decyzja</i>
<i>décision récente</i>	<i>decyzja z ostatniej chwili</i>
<i>décision réfléchie</i>	<i>przemyślana decyzja</i>
<i>décision rejetée</i>	<i>odrzucona decyzja</i>

<i>décision remise</i>	<i>odłożona decyzja</i>
<i>décision rendue</i>	<i>wydana decyzja</i>
<i>décision renforcée</i>	<i>umocniona decyzja</i>
<i>décision réservée</i>	<i>zastrzeżona decyzja</i>
<i>décision révoquée</i>	<i>odwołana decyzja</i>
<i>décision ridicule</i>	<i>śmieszna decyzja</i>
<i>décision sage</i>	<i>mądra decyzja</i>
<i>décision sanctionnée</i>	<i>zatwierdzona decyzja</i>
<i>décision sans appel</i>	<i>decyzja bez odwołania</i>
<i>décision sans équivoque</i>	<i>decyzja jednoznaczna</i>
<i>décision sans intérêt</i>	<i>bezinteresowna decyzja</i>
<i>décision satisfaisante</i>	<i>zadowalająca decyzja</i>
<i>décision secrète</i>	<i>tajna decyzja</i>
<i>décision simple</i>	<i>prosta decyzja</i>
<i>décision souveraine</i>	<i>suwerenna decyzja</i>
<i>décision spéciale</i>	<i>specjalna decyzja</i>
<i>décision stratégique</i>	<i>strategiczna decyzja</i>
<i>décision stupide</i>	<i>głupia decyzja</i>
<i>décision subjective</i>	<i>subiektywna decyzja</i>
<i>décision suffisante</i>	<i>wystarczająca decyzja</i>
<i>décision suspendue</i>	<i>zawieszona decyzja</i>
<i>décision tardive</i>	<i>spóźniona decyzja</i>
<i>décision territoriale</i>	<i>decyzja terytorialna</i>
<i>décision transmise</i>	<i>przekazana decyzja</i>
<i>décision unanime</i>	<i>jednomysłna decyzja</i>
<i>décision unilatérale</i>	<i>jednostronna decyzja</i>
<i>décision utile</i>	<i>potrzebna decyzja</i>
<i>décision vérifiée</i>	<i>sprawdzona decyzja</i>
<i>décision votée</i>	<i>przegłosowana decyzja</i>
<i>dernière décision</i>	<i>ostatnia decyzja</i>
<i>grande décision</i>	<i>ważna decyzja</i>

[138]

<i>mauvaise décision</i>	<i>zła decyzja</i>
<i>nouvelle décision</i>	<i>nowa decyzja</i>
<i>petite décision</i>	<i>nieistotna decyzja</i>
<i>première décision</i>	<i>pierwsza decyzja</i>
[Partie–tout:]	[Część–całość:]
[Opérations:]	[Operacje:]
<i>la décision aboutit à qch</i>	<i>decyzja prowadzi do czegoś</i>
<i>la décision affirme qch</i>	<i>decyzja potwierdza coś</i>
<i>la décision appartient à qqn</i>	<i>decyzja należy do kogoś</i>
<i>la décision concerne qqn, qch</i>	<i>decyzja dotyczy kogoś, czegoś</i>
<i>la décision conduit à qch</i>	<i>decyzja prowadzi do czegoś</i>
<i>la décision constitue qch</i>	<i>decyzja stanowi coś</i>
<i>la décision correspond à qch</i>	<i>decyzja odnosi się do czegoś</i>
<i>la décision englobe qch</i>	<i>decyzja obejmuje coś</i>
<i>la décision excède qch</i>	<i>decyzja przekracza coś</i>
<i>la décision met fin à qch</i>	<i>decyzja powoduje koniec czegoś</i>
<i>la décision met l'accent sur qch</i>	<i>decyzja kładzie nacisk na coś</i>
<i>la décision porte sur qch</i>	<i>decyzja dotyczy czegoś</i>
<i>la décision prévoit qch</i>	<i>decyzja przewiduje coś</i>
<i>la décision repose sur qch</i>	<i>decyzja opiera się na czymś</i>
<i>la décision résulte de qch</i>	<i>decyzja wypływa z czegoś</i>
<i>la décision s'appuie sur qch</i>	<i>decyzja opiera się na czymś</i>
<i>la décision s'impose</i>	<i>narzuca się decyzja</i>
<i>la décision se réfère à qqn, à qch</i>	<i>decyzja odnosi się do kogoś, do czegoś</i>
<i>la décision stipule qch</i>	<i>decyzja ustanawia coś</i>
<i>aboutir à la décision</i>	<i>doprowadzić do decyzji</i>
<i>accepter la décision</i>	<i>przyjąć decyzję</i>
<i>adapter la décision</i>	<i>dostosować decyzję</i>
<i>adopter la décision</i>	<i>podjąć decyzję</i>
<i>ajourner la décision</i>	<i>odłożyć decyzję</i>

<i>analyser la décision</i>	<i>przeanalizować decyzję</i>
<i>annoncer la décision</i>	<i>ogłosić decyzję</i>
<i>annuler la décision</i>	<i>unieważnić decyzję</i>
<i>appeler contre la décision</i>	<i>odwołać się od decyzji</i>
<i>applaudir la décision</i>	<i>przyklasnąć decyzji</i>
<i>approuver la décision</i>	<i>zatwierdzić decyzję</i>
<i>appuyer la décision</i>	<i>poprzeć decyzję</i>
<i>arrêter la décision</i>	<i>wstrzymać decyzję</i>
<i>arriver à la décision</i>	<i>dojść do decyzji</i>
<i>attaquer la décision</i>	<i>zaskarżyć decyzję</i>
<i>attendre la décision</i>	<i>czekać na decyzję</i>
<i>autoriser la décision</i>	<i>zezwoić na decyzję</i>
<i>baser sur la décision</i>	<i>opierać się na decyzji</i>
<i>censurer la décision</i>	<i>ocenzurować decyzję</i>
<i>changer la décision</i>	<i>zmienić decyzję</i>
<i>communiquer la décision</i>	<i>przekazać decyzję</i>
<i>compléter la décision</i>	<i>uzupełnić decyzję</i>
<i>comprendre la décision</i>	<i>zrozumieć decyzję</i>
<i>concerner la décision</i>	<i>dotyczyć decyzji</i>
<i>concerter la décision</i>	<i>rozpatrzyć decyzję</i>
<i>conclure à la décision</i>	<i>doprowadzić do decyzji</i>
<i>conduire à la décision</i>	<i>doprowadzić do decyzji</i>
<i>confirmer la décision</i>	<i>potwierdzić decyzję</i>
<i>connaître la décision</i>	<i>znać decyzję</i>
<i>constituer la décision</i>	<i>stanowić decyzję</i>
<i>consulter la décision</i>	<i>skonsultować decyzję</i>
<i>contester la décision</i>	<i>negować decyzję</i>
<i>correspondre à la décision</i>	<i>odnieść się do decyzji</i>
<i>corriger la décision</i>	<i>poprawić decyzję</i>
<i>demander la décision</i>	<i>prosić o decyzję</i>
<i>désapprouver la décision</i>	<i>potępić decyzję</i>

[140]

<i>dicter la décision</i>	<i>podyktować decyzję</i>
<i>différer la décision</i>	<i>odłożyć decyzję</i>
<i>discuter la décision</i>	<i>omawiać decyzję</i>
<i>ébranler la décision</i>	<i>podziałać na decyzję</i>
<i>écrire la décision</i>	<i>napisać decyzję</i>
<i>élaborer la décision</i>	<i>sporządzić decyzję</i>
<i>emporter la décision</i>	<i>powziąć decyzję</i>
<i>être choqué par la décision</i>	<i>być zszokowanym decyzją</i>
<i>être content de la décision</i>	<i>być zadowolonym z decyzji</i>
<i>être d'accord avec la décision</i>	<i>zgadzać się z decyzją</i>
<i>être responsable de la décision</i>	<i>być odpowiedzialnym za decyzję</i>
<i>être satisfait de la décision</i>	<i>być zadowolonym z decyzji</i>
<i>étudier la décision</i>	<i>zbadać decyzję</i>
<i>examiner la décision</i>	<i>zbadać decyzję</i>
<i>exécuter la décision</i>	<i>wykonać decyzję</i>
<i>exiger la décision</i>	<i>wymagać decyzji</i>
<i>expliquer la décision</i>	<i>wyjaśnić decyzję</i>
<i>faire appel de la décision</i>	<i>odwołać się od decyzji</i>
<i>faire connaître la décision</i>	<i>ogłosić decyzję</i>
<i>faire prononcer la décision</i>	<i>ogłosić decyzję</i>
<i>favoriser la décision</i>	<i>popierać decyzję</i>
<i>féliciter la décision</i>	<i>pogratulować decyzji</i>
<i>forcer la décision</i>	<i>wymusić decyzję</i>
<i>formuler la décision</i>	<i>sformułować decyzję</i>
<i>imposer la décision</i>	<i>narzucić decyzję</i>
<i>infirmer la décision</i>	<i>unieważnić decyzję</i>
<i>influencer la décision</i>	<i>wpłynąć na decyzję</i>
<i>justifier la décision</i>	<i>uzasadnić decyzję</i>
<i>lire la décision</i>	<i>przeczytać decyzję</i>
<i>maintenir la décision</i>	<i>podtrzymać decyzję</i>
<i>manifester contre la décision</i>	<i>wystąpić przeciwko decyzji</i>

<i>matérialiser la décision</i>	<i>zrealizować decyzję</i>
<i>mépriser la décision</i>	<i>zlekceważyć decyzję</i>
<i>mettre à jour la décision</i>	<i>uaktualnić decyzję</i>
<i>mettre en pratique la décision</i>	<i>wcielić decyzję w życie</i>
<i>mettre l'accent sur la décision</i>	<i>kłaść nacisk na decyzję</i>
<i>modifier la décision</i>	<i>zmodyfikować decyzję</i>
<i>motiver la décision</i>	<i>uzasadnić decyzję</i>
<i>mûrir la décision</i>	<i>przemyśleć prośbę</i>
<i>nier la décision</i>	<i>negować decyzję</i>
<i>notifier la décision</i>	<i>zawiadomić o decyzji</i>
<i>obtenir la décision</i>	<i>otrzymać decyzję</i>
<i>parler de la décision</i>	<i>rozmawiać o decyzji</i>
<i>participer à la décision</i>	<i>uczestniczyć w decyzji</i>
<i>parvenir à la décision</i>	<i>dojść do decyzji</i>
<i>peser sur la décision</i>	<i>zaważyć na decyzji</i>
<i>peser la décision</i>	<i>rozważyć decyzję</i>
<i>préciser la décision</i>	<i>sprecyzować decyzję</i>
<i>prendre la décision</i>	<i>podjąć decyzję</i>
<i>préparer la décision</i>	<i>przygotować decyzję</i>
<i>prévoir la décision</i>	<i>przewidzieć decyzję</i>
<i>prononcer la décision</i>	<i>ogłosić decyzję</i>
<i>rappeler la décision</i>	<i>przypomnieć decyzję</i>
<i>réagir à la décision</i>	<i>zareagować na decyzję</i>
<i>réaliser la décision</i>	<i>zrealizować decyzję</i>
<i>recevoir la décision</i>	<i>otrzymać decyzję</i>
<i>réfléchir sur la décision</i>	<i>zastanowić się nad decyzją</i>
<i>réfléchir la décision</i>	<i>przemyśleć decyzję</i>
<i>rejeter la décision</i>	<i>odrzuć decyzję</i>
<i>remettre la décision</i>	<i>odłożyć decyzję</i>
<i>rendre la décision</i>	<i>wydać decyzję</i>
<i>renforcer la décision</i>	<i>wzmocnić decyzję</i>

<i>répondre à la décision</i>	<i>odpowiedzieć na decyzję</i>
<i>reposer sur la décision</i>	<i>oprzeć się na decyzji</i>
<i>réserver la décision</i>	<i>zastrzec decyzję</i>
<i>retarder la décision</i>	<i>opóźniać decyzję</i>
<i>revenir sur la décision</i>	<i>zmienić decyzję</i>
<i>révoquer la décision</i>	<i>odwołać decyzję</i>
<i>s'appuyer sur la décision</i>	<i>oprzeć się na decyzji</i>
<i>s'attendre à la décision</i>	<i>oczekiwać na decyzję</i>
<i>s'opposer à la décision</i>	<i>sprzeciwiać się decyzji</i>
<i>sanctionner la décision</i>	<i>zatwierdzić decyzję</i>
<i>se rappeler la décision</i>	<i>przypominać sobie decyzję</i>
<i>se rapporter à la décision</i>	<i>odnieść się do decyzji</i>
<i>se référer à la décision</i>	<i>odnieść się do decyzji</i>
<i>se soumettre à la décision</i>	<i>podporządkować się decyzji</i>
<i>se souvenir de la décision</i>	<i>przypominać sobie decyzję</i>
<i>se tenir à la décision</i>	<i>podporządkować się decyzji</i>
<i>suspendre la décision</i>	<i>zawiesić decyzję</i>
<i>transmettre la décision</i>	<i>przekazać decyzję</i>
<i>vérifier la décision</i>	<i>sprawdzić decyzję</i>
[Extensions:]	[Ekstensje:]
<i>avec décision</i>	<i>zdecydowanie</i>

Literatura

- Banyś, W., 2002a, „Bases de données lexicales électroniques – une approche orientée objets: Partie I”, *Neophilologica*, 15, Katowice, s. 7–29.
- Banyś, W., 2002b, „Bases de données lexicales électroniques – une approche orientée objets: Partie II”, *Neophilologica*, 15, Katowice, s. 206–249.
- Banyś, W., 2005, „Désambiguïsation des sens des mots et représentation lexicale du monde”, *Neophilologica*, 17, Katowice, s. 57–76.
- Bartlett, F.C., 1932, *Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology*, Cambridge University Press, New York–London.
- Decartes, R., 1991, *Discours de la méthode*, édition et introduction de Frédéric de Buzon, Gallimard, collection Folio Essais.

- Gross, G., 1999, „Elaboration d'un dictionnaire électronique”, *Bulletin de la Société de linguistique de Paris XCIV(1)*, Paris, s. 113–138.
- Gross, G., 2004, *Classes sémantiques et description des langues. Syntaxe, Lexique et Lexique-Grammaire. Hommage à Maurice Gross*, *Linguisticae Investigationes Supplementa* 24, John Bejamins, Amsterdam, s. 231–238.
- Gross, G., 2008, „Les classes d'objets”, *Lalie* 28, Paris, s. 113–165.
- Karolak, S., 1984, „Składnia wyrażień predykatywnych”, [w:] *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Składnia*, R. Grzegorzewska (red.), Warszawa.
- Karolak, S., 2007, *Składnia francuska o podstawach semantycznych*, Collegium Columbinum, Kraków.
- Minsky, M., 1975, *A Framework for Representing Knowledge*, [w:] P.H. Winston, C. Brown (red.).

Object-Oriented Approach, object classes, frames and scripts in automatic translation

Summary

It is very difficult to carry out an accurate semantic description of a lexical form, mainly due to polysemy existing in natural languages. Automatic translation, where the source material is introduced to a computer programme which, without any interference on the human part, generates an accurate resultative text in the target language, is a dream of every linguist working on the formulation of a method, with the use of which it would be possible to effectively describe language.

The Object-Oriented Method proposed by W. Banyś is one of lexicographical methods which attempt to face many problems connected with the description of a language, in all its subsystems, but in particular, on the semantic level. It offers an interesting solution of solving various types of problems that appear while performing this kind of work.

The author presents the most important theoretical aspects of the object-oriented approach: the format of the description of lexical forms, the notion of the object class as a central part of the description at hand here, the principle of conceptual hierarchy of object classes and the semantic heritage system, the application of frames and scripts and the role of context in automatic translation. The empirical part is devoted to the presentation of a detailed description of a chosen lexical form (*décision* – *decyzja*) from French into Polish on the basis of the adopted approach (OOM).